

**SUPREME COURT OF KOSOVO
GJYKATA SUPREME E KOSOVËS
VRHOVNI SUD KOSOVA**

**KOSOVO PROPERTY AGENCY (KPA) APPEALS PANEL
KOLEGJI I APELIT TË AKP-së
ŽALBENO VEĆE KAI**

GSK-KPA-A-92/11

Priština, 26. jul 2012. godine

U postupku:

R. H.

Žalilac

protiv

Đ. M. P.

Podnosilac zahteva/Tuženik

Žalbeno veće KAI Vrhovnog suda Kosova, u sastavu Anne Kerber, predsedavajući sudija, Elka Filcheva-Ermenkova i Sylejman Nuredini, sudije, u žalbi na odluku Komisije Kosovske agencije za imovinu KPCC/D/R/23/2008 (predmet upisan u KAI pod brojem KPA 20162), od dana 28. avgusta 2008. godine, nakon zasedanja održanog dana 26. jula 2012. godine, donosi sledeću:

PRESUDU

- 1- Prihvata se kao osnovana žalba uložena od strane R. H. od dana 5. jula 2011. godine, upisana pod brojem GSK-KPA-A-92/11.
- 2- Odluka Komisije Kosovske agencije za imovinu KPCC/D/R/23/2008, od dana 28. avgusta 2008. godine, u delu koji se odnosi na predmet upisan pod brojem KPA20162, je poništena.
- 3- Imovinski zahtev Đ. M. P. je odbačen.
- 4- Troškove postupka određene u iznosu od € 50 (€ pedeset) će snositi tuženik te isti trebaju biti plaćeni u vremenskom roku od 30 (devedeset) dana od dana prijema presude ili putem prinudnog izvršenja.

Proceduralni i činjenični istorijat:

Dana 4. decembra 2006. godine, Đ. M. P., u svojstvu člana domaćinstva u ime njegovog oca, je podneo imovinski zahtev u Kosovskoj agenciji za imovinu (KAI), kojim je potraživao potvrđivanje njegovog svojinskog prava nad katastarskom parcelom 789/2, u površini od 83 m², opisana kao kuća- zgrada u selu Grace, Vučitrn.

On je naveo da je ova katastarska parcela bila u vlasništvu njegovog oca, M. S. P., te je ista zauzeta.

U prilogu zahtevu, podnosilac zahteva je dostavio KAI sledeća dokumenat:

- Prepis posedovnog lista br. 221, izdat 6. septembra 1999. godine, od strane Opštine Vučitrn, katastarske zone Grace;
- Njegov izvod iz matične knjige rođenih od dana 2. novembra 1998. godine, izdat od strane Opštine Vučitrn; i kopiju lične karte, izdate dana 19. marta 1997. godine, od strane Opštine Vučitrn.

Posedovni list br. 221 pokazuje da je M. S. P. bio vlasnik imovine u predmetu, koja se nalazi u katastarskoj zoni Grace, Opština Vučitrn.

U daljem postupku, podnosilac zahteva je dostavio sledeća dokumenat:

- Izvod iz matične knjige umrlih nosioca imovinskog prava, br. 203-2/251, izdat dana 26. oktobra 2007. godine u Kraljevu, Opština Vučitrn;
- Prepis br. 952-1/2010-2123 posedovnog lista br. 221, izdat dana 28. maja 2010. godine, od strane Katastarske uprave u Vučitrnu;
- Kopija plana br. 953-1/2010-284, izdata dana 24. avgusta 2010. godine;
- Prepis br. 952-1/2010 -2783 posedovnog lista br. 53, izdat 27. septembra 2010. godine, od strane Katastarske uprave u Vučitrnu; i
- lična karta, izdata 12. februara 2009. godine, Beograd – Republika Srbija.

Među dokumentima koje je podneo podnosilac zahteva u spisu predmeta a nazvane KAI nazvane „dodatna dokumentacija“ obuhvaćena je izjava podnosioca zahteva od dana 10. novembra 2010. godine.

Ova izjava podneta od strane podnosioca zahteva indicira je da je S. P. – supruga nosioca imovinskog prava (istovremeno majka podnosioca zahteva) – bila u posedu nepokretne imovine, koja je pitanje u spornom predmetu KPA20162, do 30. decembra 2004. godine.

U oktobru 2007. godine, ekipa za obaveštenje KAI je otišla na mestu na kojem se navodno nalazila imovina i postavila znak koji je indicirao da je imovina predmet imovinskog zahteva te i da zainteresovane strane trebaju podneti odgovor u roku od 30 dana, te su našli da imovina nije zauzeta.

Dana 3. septembra 2010. godine, obaveštenje je provereno na osnovu katastarskih podataka, ortofoto i GPS koordinata te je nađeno da je tačno obavljeno.

KAI je zatražila od podnosioca zahteva da dostavi izvod iz matične knjige umrlih njegovog oca, ostavinsko rešenje ili neki drugi dokumenat kojim bi dokazao pravo svojine i smrt nosioca imovinskog prava. Podnosilac je odgovorio da je njegov otac preminuo 22. marta 1993. godine, te i da nije zasnovan ostavinski postupak.

Na osnovu posedovnog lista br. 221, izdatog od strane Uprave za katastar, geodeziju i nepokretnu imovinu, od dana 25. septembra 2007. godine, imovina koja je predmet zahteva upisana je na ime M. S. P.. Posedovni list je verifikovan i nađeno je da je autentičan.

U KKAI izveštaju o procesuiranju predmeta navedeno je da se gubitak poseda gore navedene imovine desio 16. jula 1999. godine, zbog opšte sigurnosne situacije na Kosovu.

U zahtevu za privatnu imovnu potpisanom od strane podnosioca zahteva, ostalim spisima predmeta te i u čitavom postupku pred KA/KKAI, nijedno lice nije navedeno kao tužena strana u zahtevu.

U odluci KPCC/D/R/23/2008, od 28. avgusta 2008. godine, Komisija Kosovske agencije za imovinu (KKAI) je odlučila da je podnosilac zahteva dokaza svojinu nosioca imovinskog prava nad 1/1 predmetne imovine i da isti ima pravo na posed ove imovine, te i da bilo koje lice koje koristi imovinu treba napustiti istu u roku od 30 (trideset) dana od dana prijema odluke.

Dana 10. novembra 2010. godine, KAI je putem faksa primila pismeno i potpisano obaveštenje, koje se odnosi na predmete KPA20160 do KPA20169, koje su izgleda evocirane posledicama paralelnog postupka ovom predmetu, gde je podnosilac zahteva izjavio sledeće: *“Imovina na ime M. (S.) P. nije prodana jer niko nije imao zakonsko pravo da to uradi, što se vidi u datim ovlašćenja, izjava koje nisu overene od naslednika imovine. Sa imovina je u posedu pokojne supruge S. P. do 30. 12. 2004. God. Kada je preminula na svom posedu i u svojoj kući u selo Grace Opština Vučitrn gde postoji dokumenat gde je sahranjena”*.

U spisu paralelnog predmeta (GSK-KPA-A-93/11 (KPA20163)), Sud je našao dopis diskusije između službenika KAI i žalioaca od dana 2. novembra 2010. godine. U ovom dopisu, nakon što je žalilac bio upitan o overenom ugovoru, isti je objasnio da je pokušao da overi kupoprodajni ugovor, ali tuženik (suprotno od njegove sestre) je bio protiv toga. Žalilac je dalje rekao službeniku KAI da je dvadeset godina radio na parceli (spor stranaka u vezi nekoliko parcela u paralelnom predmetu) na osnovu usmenog dogovora sa podnosiocem zahteva. On je takođe objasnio da je majka podnosioca zahteva živela na parceli do njene smrti u 2004. godini, te i da je deo proizvoda parcele žalilac davao majci podnosioca zahteva na osnovu usmenog dogovora.

Podnosilac zahteva je dana 3. marta 2011. Godine, primio gore navedenu odluku KKAI te je 10. marta zatražio od KAI da preuzme imovinu pod svojom upravom.

Dana 14. juna 2011. godine, brat žalioaca, S. H., je potpisao obaveštenje o učešću, te je izrazio njegov interes da učestvuje u pravnom postupku pred KKAI, dok je Komisija već donela svoju odluku.

Dana 5. jula 2012. godine, R. H. je u svojstvu žalioaca uložio žalbu u Vrhovnom sudu Kosova, kojom je predložio da se zahtev podnosioca zahteva br. KPA20162 odbije kao što je KAI odlučila u ostalim predmetima (KPA20163, KPA20164, KPA20165, KPA20166, KPA20167, KPA20168 i KPA20169).

Žalilac je objasnio da je bio stranka u paralelnim postupcima KPA20163, KPA20164, KPA20165, KPA20166, KPA20167, KPA20168 i KPA20169 jer je primetio obaveštenje službenika KAI te i da je bio upitan da li želi da učestvuje u postupku, dok u ovom predmetu on nije video obaveštenje. Ove se dogodilo zbog činjenice što u vreme obaveštenja on nije koristio kuću te prema tome nije video znak. Pošto je kuća izgledala kao napuštena, službenici KAI očigledno nisu razmišljali o tome da neko može koristiti istu te ga nisu upitali da učestvuje u predmetu (kao što su učinili u paralelnom predmetu). Žalilac napada odluku komisije pošto je kupio parcele od strane podnosioca zahteva. Kako bi podržao ove navode, on je dostavio ne overeni kupoprodajni ugovor nad ovom imovinom od dana 19. maja 2001. godine, koji pokazuje da je kupio parcele od strane S. P. (majke tuženika), B. M. (sestre tuženika) i Đ. P., podnosioca zahteva/tuženika, koji je takođe zastupao njegovu majku i sestru.

Žalba je uručena podnosiocu zahteva (u daljem tekstu: tuženiku) dana 3. avgusta 2011. godine.

U odgovoru na žalbu, tuženik je zatražio da se žalba odbije kao nedozvoljena i odbaci kao neosnovana. On je izjavio da žalilac nije bio stranka u postupku iako je valjano bio obavešten od strane KAI u vezi objavljivanja i obaveštenja o zahtevu za potvrđivanje svojine pod brojem KPA20162, ali nije učestvovao u postupku pred KAI. Dalje, tuženik je naveo da je žalilac pokušao da nezakoniti uzme imovinu. On je takođe izjavio da je u gore navedenim paralelnim predmetima (u kojima je KKAI odbacila zahteva tuženika) KKAI pogrešno ustanovila činjenice i pogrešno primenila materijalno pravo.

Pravno obrazloženje:

Nakon razmatranja i ocenjivanja prihvaćenih dokaza od strane Komisije, i nakon ocenjivanja navoda žalioaca kao i tuženikov odgovor na žalbu, Vrhovni sud nalazi da je žalba prihvatljiva i osnovana.

1. Žalilac nije učestvovao u postupku pred KAI. Ipak, u ovom posebnom slučaju žalba je prihvatljiva. Žalilac je objasnio da nije video znak o obaveštenju pošto nije koristio imovinu u 2007. godini (vreme obaveštenja). Pošto su službenici KAI primetili da je imovina oštećena kuća sa dvorištem te nije bila zauzeta u vreme obaveštenja, navod žalioaca da nije koristio imovinu je prihvatljiv. Prema tome, žalilac je dovoljno objasnio zbog čega nije odgovorio u zahtevu.

Dana 14. juna 2011. godine, žalilac je po prvi put saznao o zahtevu, kada je njegov brat bio obavješten o postupku. Uzimajući u obzir ovaj datum, žalilac je uložio žalbu dana 5. jula 2011. godine, u roku od tri nedelje, bez zakašnjenja.

Prema tome, pod ovakvim činjeničnim stanjem, žalba žalioca je smatrana kao dozvoljena.

2. Žalba je takođe osnovana pošto predmet ne spada u okviru nadležnosti KKAI i Žalbenog veća KAI.

Član 3, stav 1, tačka (a) i (b) UNMIK Uredbe br. 2006/50 zamenjene Zakonom br. 03/L-079 predviđa da je Komisija nadležna da reši svojinske zahteve koje su povezane sa sukobom u odnosu na privatnu imovinu, uključujući i komercijalnu imovinu, koji uključuju okolnosti koje su direktno povezane sa ili su proistekle iz oružanog sukoba koji se desio između 27. februara 1998. godine i 20. juna 1999. godine, u kojima podnosilac zahteva nije u mogućnosti da koristi ta imovinska prava.

Nema indikacija da je tuženik ili njegov pravni predak izgubio imovinu zbog okolnosti koje su povezane za oružani sukobom. Suprotno, njegovom pismenom izjavom od dana 10. novembra 2010. godine, tuženik je izjavio da je imovina bila u posedu njegove majke do njene smrti u 2004. godini. Sud primećuje da u paralelnom predmetu GSK-KPA-A-93/11 (KPA20163), tuženik, koji je u ovom predmetu žalilac, je u njegovoj žalbi od 8. juna 2011. godine, naveo da on nikada nije izjavio da je njegova majka živela na imovini do 2004. godine, već da je njegova porodica izgubila posed nakon napuštanja Kosova u 1999. godini. Uzimajući u obzir pismenu i potpisanu izjavu koja je faksom poslata iz Beograda (br. faksa 0038111) ovaj navod je, međutim, očigledno netačan i u suprotnosti od člana 9. Zakona o parničnom postupku koji glasi da stranka treba reći istinu pred sudom. Prema tome, na osnovu izjave lično date od strane tuženika, predmet ne spada u sklopu nadležnosti KKAI i Žalbenog veća KAI.

Izjava žalioca da je imovina prodana u 2001. godine i izjava tuženika nisu protivurečne. U razgovoru između službenika KAI i žalioca od dana 2. novembra 2010. godine, žalilac je obavestio KAI da je postojao usmeni dogovor na osnovu kojeg je majka tuženika živela u kući i primala deo žetve koju je žalilac dobio iz imovine. Ovo se podudara sa izjavom tuženika, detalji izjave žalioca takođe su u korist istine izjave tuženika.

Izjave obeju stranaka potvrđuju da predmet ne spada u sklopu nadležnosti Suda, pošto imovina nije bila izgubljena zbog oružanog sukoba u 1998./1999. godini jer je majka tuženika živela na istoj do 2004. godine.

Sud želi dodati još dve indikacije koji su protiv navoda tuženika da je imovina izgubljena u 1999. godini. Prvo, potpis na kupoprodajnom ugovoru od 18. maja 2001. godine, na prvi pogled liči na potpis tuženika u obrascu za zahtev. Drugo, Sud je našao izjavu podnetu od strane žalioaca u paralelnom predmetu GSK-KPA-A-93/11. Ova izjava sledeće glasi:

“Izjava: Ja, dole potpisani P. Dj. iz sela Grace SO Vučitrn, sada sa boravkom u Uljmi, SO Vršac u svoje lično ime i kao punomoćnik u ime svoje majke P. S. iz sela Grace i u ime svoje sestre M. rođj. P., B. iz Kosova Polja ovim putem neopozivo izjavljujem da priznajem svoj potpis na kupoprodajnom ugovoru od 18. maja 2001. Godine zaključenim sa H. R. R. iz sela Gornje Stanovce SO Vučitrn po pitanju prodaje naših nepokretnima upisanih u posedovnom listu br. 221 i br. 222 KO Grace, te imenovanom H. R. dozvoljavam da stupi u posed istih”.

Ova izjava je overena istog dana u Opštinskom sudu u Vršci br. 1085/2001 te je verifikovana od strane KAI. Ove dve indikacije su protivurečne gubitku imovine u 1999. godini. Da li je kupoprodajni ugovor valjan je za sada irelevantno.

Prema tome, predmet ne spada u sklopu nadležnosti Suda.

Pošto se zahtev ne odnosi da oružani sukob niti na posledice tog sukoba, odluka Komisije povodom predmeta KPA20162, je doneta povredom odredbi člana 3, paragraf 1, tačke (a) i (b) UNMIK Uredbe 2006/50 zamenjene Zakonom br. 03/L-079, te prema tome ista odluka se treba poništiti i zahtev odbaciti kao nedozvoljen zbog nedostatka nadležnosti (član 11.4 (b) UNMIK Uredbe br. 2006/50 zamenjene Zakonom br. 03/L-079).

Odluka suda ne prejudicira pravo tuženika da potražuje potvrđivanje njegove imovine pred nadležnim lokalnim organima.

Troškovi postupka:

Na osnovu dodatka III, člana 8.4 Administrativnog naređenja (AN) 2007/5 zamenjenog Zakonom br. 03/L-79, stranke su oslobođene plaćanja troškova u postupku pred Izvršnim sekretarijatom i Komisijom. Međutim, isti izuzeci nisu predviđeni u postupcima pred Vrhovnim sudom. Prema tome, standardna tarifa sudske takse je predviđena Zakonom o sudskim taksama (službeni list SAPK-3. oktobar 1987. godine) i AN 2008/02 Sudskog saveta Kosovo o Ujedinjenju sudskih taksu koji su u primeni u postupcima pred Žalbenim većem.

Prema tome, sledeće sudske takse se odnose na ovoj žalbeni postupak:

- Tarifa sudske takse za ulaganje žalbe (član 10.11 AU 2008/2): 30 €
- Tarife sudske takse za donošenje presude (član 10.21 i 10.1 AU 2008/2), uzimajući u obzir da se vrednost imovine u predmetu može razumno oceniti više € 2.000: € 20.

Ove sudske troškove će snositi tuženik pošto je isti izgubio slučaj. Na osnovu člana 46 Zakona o sudskim taksama, završni rok za plaćanje kazne za osobu sa prebivalištem ili boravištem u inostranstvu ne može biti manji od 30 dana i veći od 90 dana. Vrhovni sud je odlučio da se, u konkretnom slučaju, sudske kazne trebaju biti plaćene u roku od 90 dana od dana prijema presude. Član 47. stav 3. predviđa da u slučaju da stranka ne plati sudske taksu u određenom vremenskom roku, ista će trebati da plati novčanu kaznu u iznosu od 50% od iznosa kazne. U slučaju da stranka ne isplati sudsku taksu u određenom vremenskom roku, sprovedeće se prisilno izvršenje.

Pravni savet:

U smislu člana 13.6 UNMIK Uredbe 2006/50 zamenjene Zakonom 03/L-079, ova presuda je konačna i primenljiva i ne može biti osporena korišćenjem redovnih ili vanrednih pravnih lekova.

Anne Kerber, EULEX predsedavajući sudija Elka Filcheva-Ermenkova, EULEX sudija

Sylejman Nuredini, sudija

Philip Drake, EULEX glavni zapisničar